

รายงานการศึกษาวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน

เรื่อง

การสำรวจและประเมินทรัพยากรในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านแลง จังหวัดระยอง

The Resources Survey and Assessment in Banlang Community Forest
Rayong Province

พงษ์ศักดิ์ ปิ่นแก้ว

PONGSAK PINKAEW

รักษา สุนันทบูรณ์

RAKSA SUNINTABOON

สมดี คำชัย

SOMDEE KOMCHAI

วินัย สามิภัก

WINAI SAMIPAK

นวัฒน์ คีรีแรง

NAWAT KEEREERANG

ศูนย์ศึกษาและพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนที่ 3 (ระยอง)

สำนักจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้

2548

การสำรวจและประเมินทรัพยากรในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านแลง จังหวัดระยอง The Resources Survey and Assessment in Banlang Community Forest Rayong Province

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพสังคมพืชและประเมินผลผลิตของป่าชุมชนบ้านแลง ตำบลบ้านแลง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยวางแปลงขนาด 5x20 เมตร จำนวน 5 แปลงกระจายทั่วพื้นที่ป่า บันทึกชนิดไม้ และวัดขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางรอบวงเพียงอกตั้งแต่ 30 เซนติเมตรขึ้นไป นำค่าที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสำคัญ (Important Value Index, IVI) และใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ประชากรตัวอย่างในหมู่บ้านแลงจำนวน 25 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม และการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน นำค่าที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ

ผลการศึกษา พบว่า พรรณไม้ที่มีค่าความถี่สัมพัทธ์มากที่สุดได้แก่ ตาว รองลงมาได้แก่ ยางพารา และลิ้นเสือ พรรณไม้ที่มีความหนาแน่นสัมพัทธ์มากที่สุดได้แก่ ประดู่ รองลงมาได้แก่ จั้วป่า ตาว และยางพารา และพรรณไม้ที่มีความเด่นสัมพัทธ์สูงสุดได้แก่ ลิ้นเสือ รองลงมาได้แก่ ปออีเก้ง และตาว โดยพรรณไม้ที่มีค่าดัชนีความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ ลิ้นเสือ รองลงมาได้แก่ ตาว สำหรับสภาพเศรษฐกิจสังคมของกลุ่มประชากรตัวอย่าง พบว่า มีสัดส่วนเพศชาย และหญิงใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46 - 60 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาภาคบังคับ ส่วนใหญ่เป็นคนในท้องถิ่นและประกอบอาชีพการเกษตรและรับจ้าง รายได้ และรายจ่ายในรอบปีที่ผ่านมาอยู่ในช่วง 40,000 - 60,000 บาทต่อปีเท่ากัน สำหรับการ उपयोगป่าชุมชน พบว่า ประชากรตัวอย่างเพียงร้อยละ 52 ที่เข้าไปใช้ประโยชน์ โดยส่วนใหญ่จะเข้าไปเก็บเห็ด มีปริมาณการเก็บเห็ดประมาณ 0.5 กก./วัน/ครัวเรือน นอกนั้นจะเก็บหาน้ำผึ้ง หน่อไม้ และไม้ฟืน ประมาณ 0.5 ขวด/วัน/ครัวเรือน, 1 กก./วัน/ครัวเรือน และ 1 ลบ.ม./วัน/ครัวเรือน ตามลำดับ รวมทั้งเข้าไปช่วยบำรุงรักษา และปลูกต้นไม้ในป่าชุมชน สำหรับผลผลิตที่เก็บได้จากป่าชุมชนส่วนใหญ่จะใช้ในครัวเรือนเท่านั้น